NATHALIE CH. HENNEBERG

STĂPÎNII OREI

EXTRAS DIN CHARTA SPAȚIO-TEMPORALĂ

Coborînd de-a lungul vremurilor, Stăpînii Orei știu :

Nimic nu se cuvine schimbat în efectele prevăzute de marea armonie a cauzelor (în afara oscilațiilor probalilității, în afara freamătului slabelor inimi omenești).

Ținînd seama de aceste inevitabile restricții, călătoriile în timp sînt practicabile din 2 000 în 2 000 de ani, perioadă-limită în care evenimentele nu lasă alte urme decît radioactivitatea, deplasarea axelor, resturile de ceramică și de arme ruginite — atunci cînd e vorba de trecut — și nu alcătuiesc decît un hățiș de imprecizii, privind viitorul.

1.

Era în septembrie 1942.

Lectora Emma Ciub străbătu, în chip de ciclon, localurile cenzurii militare a regiunii, pătrunse în biroul Annei Osten, redactor, și — cu un gest teatral — proiectă pe masa acesteia un pachet de lungi plicuri violete. În aceeași clipă un grup de fasciști gîndeau că o să planteze drapelul cu crucea încîrligată în vîrful muntelui Elbrus, un rezistent murea în Franța, un cuptor se aprindea la Auschwitz, blindatele lui Rommel se puneau în mișcare la Marsa Matruh. Aici, la Damasc (Siria), o amiază de peruzea intra printr-o fereastră deschisă și frunzulițe purpurii de bougainvilleri plouau în curtea interioară.

Anne își puse lungile mîini aurite pe fabulosul morman de mesaje (curierul armatelor 8 și 9) și-și ridică, sub ciucurii negri ai părului neted, doi ochi orizontali, de forma frunzei de salcie. Nu puse nici o întrebare. Cu greu ar fi putut cele două colaboratoare să semene mai puțin : Anne, mlădie ca o lamă, cu hazul ei de campioană de tenis, cu armura de filozofie surizătoare ; Emma, abruptă ca o stîncă, dar atît de romanțioasă ! „Nu-i rea, gîndi Anne. Se răzvrătește pentru că pune totul la inimă și, cum e urîtă, crede în răutate... Iată, ceva mai puține rotunjimi, un coc mai puțin șters, un nas mai pu-

țin cîrn (ucrainenii zic: „să nu plouă în el”) și Emma ar fi o fată de treabă, poate chiar blîndă...” Dar nu era nimic de făcut, măcar în privința nasului Emmei. Ea risipise pe masă plicurile violete și striga:

— Na, admiră! Tu, care le iei întotdeauna apărarea celor din FFL * ! Citește asta!

Asta era una și aceeași misivă, altminteri scrisă cu eleganță, fixînd întîlniri peste o săptămînă unui număr de opt doamne din cartierul rezidențial. Cu cea mai vagă poezie, toate scrisorile reaminteau destinatarelor „o întîlnire de neuitat” din timpul precedentei permisii și exprimau speranța unor clipe încă și mai înălțătoare.

Numele doamnelor varia, dar semnătura rămînea aceeași: **Frank Allen**. După inițiale și în ciuda consonanței anglo-saxone, tipul făcea parte din aviația franceză (din 1941, numeroși voluntari FFL purtau, ca măsură de precauție — familiile lor rămînînd în Franța —, nume canadiene sau engleze).

— Ei bine? întrebă Anne, fără a se arăta nerăbdătoare.

Sacii de corespondență poștală erau alcătuiți în special din asemenea bilete. Veneau din Benhazi, din Tobruk, din Djibouti. Tuturor băieților ăstora nu le păsa de faptul că-i furnizau inamicului elemente utile. Recent înființat, serviciul cenzurii era înecat de valul ăsta de nepăsare. Funcționarii puteau doar decupa sau acoperi cu tuș informațiile militare prea evidente. Anne se întreba dacă treaba asta complica munca spionilor... Nu numai că se scria, dar se și vorbea mult, iar un combatant în permisie nu se aflase niciodată singur pe pietrele străzilor din Beirut sau Damasc. Și tocmai asta o scandaliza pe Emma!

— Ei bine, scuipă ea, roșie toată, asta-i tot ce găsești să spui? E... e imoral! Îi cinstim, sînt niște cruciați, nu-i așa? Niște îngeri înarmați, în slujba dreptății! Și ăsta, cu turma lui de femei! Le cunosc pe toate, îți dai seama. Două dansatoare, patru femei măritate, o diaconiță și o minoră — care lucrează aici!

În legătură cu cea din urmă, ar fi fost multe de spus... Dar nu erau acolo pentru a sta de vorbă! Cinci sute de scrisori de sac (și un număr incalculabil de saci) așteptau controlul: scrisori în engleză, în franceză, arabă, spaniolă, maori..., scrisori secrete ale combatanților din Pacific, în graiul fiecărei insule, și cele ale femeilor voalate din Deir-Ez-Zor, care nu vorbesc decît limbajul lor special, „limba haremurilor din Deir-Ez-Zor”. Misive dictate vagmistrului, scribului din sat, secretarei de direcție, vrăjitorului... Orașul era o imensă gară de triaj a corespondenței și Emma găsea timpul să vegheze asupra moralității celor din FFL!

— Nu văd... începu Anne.

— Nimic! Firește, nu vezi nimic! În ochii veacurilor viitoare vom reprezenta o epocă eroică! Eroică! Dacă vreodată mașina lui Wells... vreau să spun, dacă vreodată un călător, explorînd timpul, ar cădea printre noi, el n-ar trebui să vadă decît Idealul, Eroismul! Și... și puștii ăștia lipsiți de creier dezorganizează spatele frontului! Îl corup, îți spun! și apoi pomenește toate orașele prin care trece și pune și data! Ai putea să-i urmărești deplasarea pe o hartă! O hartă! (Emma nu repeta niciodată mai puțin de două ori un adevăr elementar.) Cei de la Stalingrad, în schimb...

* FFL = Forțele Franceze Libere.

Anne n-o mai privea. În fața fîntînii de marmură înverzită, în curte, un copilaș arămiu golgoluț prindea apa cu palmele larg desfăcute. Pe malurile Volgăi, katiușele își reluau lunga răgușeală și, prefăcut într-o floare roșie cu helicopterul lui, singurul general neamț nițel poet sărea pe aeroportul din Kiev. Emma Goebbels își lua copiii la plimbare. În nisipurile libiene, băieți necunoscuți se băteau, mureau, voiau cu deznădejde să trăiască. Istoria e lipsită de morală.

— Le doresc celor din Stalingrad să-și petreacă permisia pe Barada *, zise d-ra Osten. Și chiar și călătorului prin timp !

În aceeași seară Anne era invitată la masă de colonelul L. (din serviciile speciale britanice), căruia toată lumea îi spunea simplu „Lord", cu toată ambiguitatea pe care faptul o comporta. S-au povestit mii de istorii despre acele vremuri epice și despre colaborarea serviciilor speciale aliate, pe ruinele vechilor rivalități coloniale. Asta nu împiedica darea de lovituri în picioarele vecinului. Dacă Anne se afla acolo, tovarășul-și-șeful ei o autorizase, iar dacă Lord o invitase, o făcuse cu gîndul nemărturisit de a-l supăra pe numitul „tovarăș-și-șef". Cu toate acestea, în cursul serii, la un moment dat, cînd un colonel australian povestea niște bancuri fantastice despre propriul lui regiment, cînd apa se evapora pe marginile vaselor-răcitoare și cînd lumînările ascunse printre florile de șofran dăruiau femeilor un ten de perlă, Lord o trase lîngă un pervaz ce domina fluviul și o sfătui — pe șleau — să plece din Damasc.

* Fluviu ce curge prin Damasc.

— E un avertisment ? întrebă ea, ridicîndu-și mult sprîncenele desenate cu pensula.

— Nu, un semnal de alarmă.

— Ne merge deci mai rău ?

— Întrebarea ar cere un răspuns nuanțat : ne-ar putea merge mai rău dacă, într-o anume epocă imprecisă, lucrurile ar fi mers, într-adevăr, bine. Dar, cum din vremea campaniei din Franța n-am cunoscut vreo ameliorare, fie și relativă, mă mărginesc să spun : nu merge bine.

Colonelul L. era gras și palid, ca umflat, cu o față inteligentă și tristă, à la Charles Laughton. Nimeni nu suferea mai mult de căldură, de vîntul uscat al pustiului, de umiditatea vîscoasă a tropicelor. Agent al serviciilor secrete, fin precum chihlimbarul, se defula povestind cum cultiva ciocolată în Djezireh și lame la Dalai-Lama. De fapt nu era decît tragic contaminat de țările în care slujise ; fatalismul oriental, tristețea slavă alcătuiau între el și Anne o legătură subtilă, prietenească și plină de ură. Spuse, privind-o între sprîncene :

— Draga mea, cum n-ai pe nimeni printre băieții ăștia, care, în definitiv, merită ceva mai bun, ar fi mai bine să pleci.

— Unde ?

— Asta, spuse Lord, e o întrebare cuminte. N-ai nicăieri rude, nici... ?

— Nici, dacă vă interesează, vreun amant.

— Ți-aș putea oferi adăpostul casei mele din Devonshire, dar mă îndoiesc c-ai binevoi... Sau bungalowul meu din Calcutta. În afară de asta, orice loc e mai puțin primejdios decît ligheanul ăsta al Orientului Mijlociu, în care sîntem încolțiți.

— Nu-i un lighean, e o linie fortificată !

— Mda. O să crăpăm aici ca niște șobolani și ce-i mai rău e

că, peste cîțiva ani, nimeni nu va mai ști nimic. Nu-mi vorbi de 11 noiembrie sau de alte date istorice. Bineînțeles, nimeni nu confundă morții de la Verdun cu cei de la Waterloo ! Dar bătăliile din Asia și Africa au un caracter nemăsurat și anonim, între Arbela și Ierusalimul eliberat abia dacă răzbat pînă la noi cîteva sfărîmături de platoșe și o larmă de masacre. Evenimentele de aici sînt aidoma imaginilor văzute printr-o cascadă : tulburi și lipsite de proporții...

Anne făcea un efort pentru a asculta. Dincolo de copacii de șofran, colonelul australian povestea, pentru a suta oară, povestea Anzacului care-i vinde unui negustor sirian un purcel închis într-o cușcă cu gratii. Regimentul pornește, și ce se descoperă în cușcă ? Un alt Anzac, sforăind ca un porc ! Comandantul francez, „tovarăș-și-șef" al Annei, tuși ușor. Lord adăugă :

— Nu știu dacă ești bine informată asupra împrejurărilor actuale. Iată : am suferit la Knightbridge cel mai mare dezastru motorizat al timpurilor moderne. Rommel ne-a atras toate blindatele într-un hîrdău al satanei, în inima deșertului libian, și le-a distrus. Pe toate. Mai tîrziu, exploratorii vor descoperi pe întinderea asta posomorîtă un cimitir de monștri înarmați... Trupele noastre s-au pomenit de la o zi la alta fără armură, fără arme moderne, cu frontul din Libia descoperit și cu Suezul oferit ca o inimă scoasă la vedere. Ești poate prima femeie care afli toate astea. Și ultima : astfel de treburi nu le prea interesează pe femei... A trebuit să facem față în grabă dezastrului, să aducem bucată cu bucată pe mare, prin Arhanghelsk, noi divizii blindate și, în timpul ăsta, să astupăm spărtura cu carne vie. Să rezistăm cel puțin trei săptămîni, pe un teren ca-n palmă, lîngă un puț, împotriva tancurilor, a artileriei, împotriva italienilor și germanilor. Lupta s-a numit...

— Bir-Hakeim, spuse Anne. Francezii s-au ținut bine.

(Peste două generații va fi poate *numele unui film. Sau al* unei stații de metro. Ce însemnătate are ?...)

Pentru întiia dată Lord se plecă ; o privea cu oarecare mirare :

— Știai, Anne ?

— Bineînțeles. Știu și că ora H bate la ușă, că motorizatele lui Rommel se află în drum spre Alexandria, că Tobruk a căzut și că palestinienele bogate își vînd perlele și blănurile înainte de a fugi în pustiu. Și că la Bir-Hakeim am fost nevoiți să ne lăsăm morții *pradă șacalilor, cu ochii* deschiși în soare.

— Noi ?

— Cînd ești într-o tabără te legi de ea, nu ?

— Aș vrea să fiu cu două săptămîni mai bătrîn, șopti Lord. Călătoria prin timp — ce vis !

O conduse din nou pînă la masă și, cît mai dură cina, se arătă de o veselie absolut defazată.

2.

O săptămînă mai tîrziu (norii de fier nu erau decît încă și mai grei), Anne se întorcea acasă, unde o aștepta un dejun singuratic. Locuia în cartierul Sharaf, în spatele statului-major francez, într-o casă liniștită, cu o răcoroasă curte interioară, umbrită de chitri și de neramzieri, care fac *un fel de mici portocale amare*, bune de zaharisit. O mobilase cu covoare de-ale beduinilor, cu perne de piele și cu două pisici de culoarea lunii ; cîteva despăr-

ţituri de grajd de la intendenţă slujeau drept canapele. O servitoare mută, venită din ghetto, o scutea pe d-ra Osten de pălăvrăgeli ; de cînd cu ultimele evenimente (există întotdeauna „ultime evenimente") şi cu exodul, Anne nu aprecia nimic mai mult decît tăcerea.

Lăsa în urmă o Polonie ocupată, Universitatea din Cracovia pustie, lagăre şi oseminte. Născută dintr-o mamă angevină, izbutise — din ambasadă în consulat — să ajungă la Forţele Franceze Libere, dar trecutul şi toţi ai ei dispăruseră. Suferea din pricina acestei lumi întregi, dispărute, ca de pe urma unui mădular tăiat.

Între două bătălii, nişte militari distraţi o trecuseră la cenzură „pentru că ştia toate limbile alea..." Nici o scrisoare în poloneză, sîrbă sau ucraineană nu trecu prin mîinile ei. Treaba cea mai urgentă care-i revenea d-rei Osten consta în ridicarea unui stăvilar pentru a comprima mareea panicii : lumea liberă suferea de spionită.

...Oare cerul să fi fost de culoarea peruzelei incandescente numai pentru că aveam pe atunci cu toţii douăzeci de ani ? Chiar oraşul sever, ţepos de minarete, *ce aveau să slujească drept* puncte de observaţie, oraşul împărţit în trei ghettouri apărate noapte de noapte cu lanţuri ruginite, întinse pentru preîntîmpinarea masacrelor („dacă asasinii vin în goană şi sînt ţinuţi în loc de lanţuri, se vor opri niţel şi poate că vom avea astfel o clipă în plus, una singură, pentru a ne adăposti în biserică sau în sinagogă, nu-i aşa ?..."), chiar Damascul îmi apare azi într-o lucire albăstră. Ieşeam din marile canicule ca dintr-un cuptor ; toţi migdalii din Ghutta erau roşcaţi. În grădinile tainice în care, precum cu secole în urmă, vieţi înfloresc şi se ofilesc în tăcere, menta şi iasomia te ameţeau cu miresme. Sosind acasă, Anne deschise poarta cu o mare cheie împodobită, adevărată cheie de fortăreaţă, atîrnînd greu în geantă şi care — avea să afle mai tîrziu — se potrivea la jumătate dintre casele de pe stradă.

În vestibulul tărcat de perdele — într-un fotoliu împins către mijlocul încăperii — dădu peste un tînăr înalt, cu păr de vulpe, în halat de baie, tolănit cu o obrăznicie de necrezut. Un Adam de Michel-Angelo, cu care n-avea nici în clin nici în... Muşchi exemplari, gene inadmisibile. Şi dormea.

În vremea aceea, în Orient şi aiurea, ni se întîmpla să adunăm militari aliaţi de prin locurile şi *din poziţiile* cele mai neverosimile. Mari îngeri fără aripi spînzurau de toate clopotniţele ; erau paraşutaţi şi-i ajutam. Dar ăsta trecuse prin plafon. Venit de nicăieri, avea ecusonul cu FFL, arma automată *pusă curmezis* pe genunchi şi dormea — atîta tot. Cu toate astea, cînd Anne traversă raza care-i cădea peste pleoape, se ridică dintr-o mişcare, treaz de-a binelea, ca un ostaş în alarmă, cu o expresie de hotărîre şi de groază, ce-i sluţea obrazul frumos. Totul nu dură decît o secundă. Acum se şi înclina cu un fel de graţie demodată, dezminţită de ironia zîmbetului şi se prezenta :

— Allen, din Forţele Franceze Libere. Şi dumneata, presupun, d-na Osten, de la cenzură. Vin de pe front. Un fel de proasta soţului m-a vîrît aici şi m-a încuiat.

— Shalomit ? Nu face decît chestii de-astea, spuse Anne, care împingea fără să-şi dea seama poarta. Fiindcă veni vorba, sînt d-ra Osten. Şi acum, ai putea

să-mi explici, poate, ce vînt te aduce. Sînt grăbită.

Nu putea fi mai neîndemînatică : celălalt se îmbățoșă :

— Grăbită ? Și eu, nici că se poate mai grăbit. Unitatea mă așteaptă la poalele unei coline care se numește... am și uitat... Ah ! da, Colina celor Două Drapele. Ne aflăm în război, vezi dumneata. Și mi-ai stricat permisia, dedîndu-te la tăieturi prin scrisorile mele. Cum ea șovăia *să înțeleagă : Firește. Trebuie să* ți se explice totul prin a+b ! Mi s-a spus : orașul ăsta e o planetă ferită ! O altă lume ! Și atunci cînd printre Stukas și Tigri, peste „Syrtele care nu-s nici pămînt, nici mare" (vezi Herodot), peste terciul sîngeros al trupurilor martirizate, peste infern, cu flăcările lui și cu tot ce mai e, un combatant răzbate în sfîrșit pentru douăzeci și patru de ore în spatele frontului — vis nebunesc ! — trebuie să-și găsească orarele sabotate de stupiditate sau neglijență ! Vorbesc în numele tuturor camarazilor mei ! *Scrisorile mi-au fost masacrate*, doamnă !

— N-a fost vorba de neglijență, i-o întoarse Anne, care-și *venise în fire* și părea foarte rece. Ci numai de grija pentru securitatea armatelor.

— Aiurea ! Faptul că Favzié, Lily sau Jamilé își petrece noaptea în brațele lui Mohamed sau în brațele mele privește, de bună seamă, securitatea militară ? Ei *bine, nu ! Vrei să-ți spun ce s-a* întîmplat ? Firește, veneam încoace cu intenția fermă de a face bucăți cine știe ce șobolan care s-a aranjat, un „deghizat fără treabă specială", dar văd că am căzut într-o trapă diferită. Atunci o gîsculiță din serviciile dumitale, o mumie murată în propriile-i refulări, a fost scandalizată văzînd că cinci sau zece dintre scrisorile mele...

— Opt, spuse Anne, fără să vrea.

— Mulțumesc, opt... cuprindeau aceeași comunicare ?

— N-a fost scandalizată, a fost indignată.

— Da, sună mai bine. Crezi că-i ușor să-ți stabilești orarul unei permisii într-un oraș unde nu cunoști pe nimeni ? Nici măcar numele unei străzi și, Dumnezeu *știe... O permisie, auzi ? Visezi la* ea dintotdeauna, în sînge, în noroi, îți promiți tot felul de chestii... și deodată te pomenești *cu ea ca un meteor ! Cei din* 14—18 se duceau la vetre, dar noi ? Unul vine din Manchester, altul din Landerneau. Avem douăzeci și patru, patruzeci și opt de ore de petrecut într-un univers normal, avem douăzeci, treizeci de ani, ranchiune îngrozitoare, capul plin de vise și să prăpădim toate astea hoinărind prin depozitul trupelor ?... Și-apoi nu-i vorba numai de asta : ne-am dezobișnuit de lume. Facem gesturi aspre, vorbim grosolan ; de luni de zile nu știm decît să ne apărăm și să ucidem ! Am uitat *lucrurile cele mai simple : să in*trăm într-o prăvălie, să cumpărăm țigări... Fiecare trecător poate fi un inamic — adineauri *era să te ucid ! Ca să ne mișcăm* prin universul ăsta încurcat — cu oameni... umani, cu femei blînde — avem nevoie de o călăuză !

— Dar toate fetele astea...

— Ce-i cu fetele astea ? Nici nu le cunosc ! Unii camarazi se întorc cu porthartul bucșit de fotografii. Unu-ți vorbește de Lily, altul de Rika, al treilea de Farida... Vor și ele să trăiască, li-e frică, sînt tinere, frumoase, poate tîmpite, nu-i nimic ! Atunci te-apuci să le scrii. Mizezi pe curio-

zitate, pe ușurință, pe milă. Două din zece vor răspunde. Una va fi de față la sosire. Patru, care n-au încredere, te vor primi poate. Iată cum mi-am aranjat permisia. Și dumneata m-ai făcut s-o ratez !

— N-am fost eu cea care...

Îi aruncă o lungă privire cenușie ; nu întrebătoare, amuzată. Ca și cum deodată ar fi aflat despre ea o mie de lucruri. Și n-ar fi fost din cale afară de nemulțumit...

— Știu. Ești prea plină de viață pentru... altminteri nici nu ți-aș vorbi... Cît despre mumie, las-o la murat.

— Nu-i o mumie. E o tînără virtuoasă. Are bărbat și copii.

— Dar nu iubește pe nimeni și nimic. Nici pe ea însăși. Însă asta nu-i totul. Ai totuși partea dumitale de răspundere. I-ai îngăduit să-mi masacreze corespondența. Așadar...

Ochii lui certau și rîdeau. „Din clipa aceea — își spuse Anne mai tîrziu — ar fi trebit să-mi dau seama ; niște ochi atît de ciudați, aproape fără cornee ! Și alte deosebiri : urechi prea gingașe, o față vizibil modelată după masca unei statui, mîini prea înguste... degetul mic nu era cumva atrofiat ?..." Totuși mai tîrziu le cunoscu puterea drăgăstoasă...

— ...așadar, încheie necunoscutul, ești nevoită să-mi slujești drept călăuză pe timpul celor douăzeci și patru de ore de permisie care-mi mai rămîn.

Cel dintîi semn al dereglării și catastrofei în mers fu vizibil cu începere din acea după-amiază, cînd se întorcea de la serviciu. Mare din punctul de vedere al suprafeței, Damascul era pe atunci un oraș neobișnuit de restrîns în privința operelor lui vii. Două treimi din populație (aproape toate femeile și avalanșe de copii) erau cu grijă depuse în haremuri, militarii aliați erau prudent cantonați la marginea cetății, puțină lume circula pe străzi. Această circulație leneșă se reducea, de altminteri, îndeosebi la lunga cale șerpuitoare ce străbătea orașul din înălțimile Mohajerin pînă-n piața Mergé, ramificîndu-se prea puțin. Aduna tot ce europenii considerau drept indispensabil pentru un oraș : birourile, vitrinele, un stat-major general și un parlament. Ici și colo, așezați pe vine, orbii desenau figuri geometrice pe nisip și negustorii ambulanți vindeau fisticuri și cafea amară. În ziua aceea unul dintre ei dispăruse.

Anne se obișnuise cu el, în doi ani de război. Își instala la colțul străzii Sharaf mica tarabă cu coconară, migdale sărate și semințe de dovleac, precum și o colivie cu un canar. Acesta țopăia pe o stinghiuță și trăgea planele cu noroc. Ingenios, ambulantul adaptase un coș cotit la sobița cu jar, pe care prăjea semințele : așa născocise pentru uz propriu o instalație care trăgea. Negustorul zîmbea, dinții albi îi străluceau. Într-o zi, pasărea vrăjitoare îi întinsese cu gingășie Annei un bilet ce cuprindea o făgăduială sau o amenințare în doi peri :

Iată că vine Stăpînul Orei !

Era vorba, firește, de o șmecherie astrologică, potrivit căreia fiecare oră e determinată de cîte

o planetă. *Dar Annei îi făcea* plăcere să-și închipuie că, dincolo de dimensiunile noastre, existau niște mari figuri luminoase ce *cîrmuiau spațiul* și timpul. Cumpărînd migdale sărate, le aducea o jertfă.

În ziua aceea deci, ambulantul lipsea din colțul străzii Sharaf. Își spuse că se dusese să se aprovizioneze sau că împlinea cine știe ce încurcat rit al deșertului, și trecu mai departe. La birou, Emma Ciub o întîmpină nespus de agitată :

— Ai *auzit* ultima noutate ? Axa a lansat parașutiști în Siria. Și știi unde ? Deasupra Mallulei ! (Era o localitate apropiată.) De altfel, nu pare *să fi fost o operație* prea reușită, că avionul a ars ! Presupun că englezii au adunat resturile ! Șase, erau șase ! Pentru că, în clipa asta, nu mai sînt decît doi. Idioții aleseseră pentru marele salt niște indigeni din Mallula, pur și simplu : i-au îmbrăcat în haine civile și i-au catapultat peste sat ! Pricepi șmecheria ? Băieții urmau *să fie ajutați* de familiile lor... Firește, ele i-au predat autorităților aliate ! Și acum vor fi împușcați. Evident, dacă ar fi fost măcar *în uniformă, ar fi putut* fi considerați drept prizonieri de război ! Dar așa, în civil, nu mai sînt decît niște spioni ! Patru inși ! La ora asta poate că au și fost împușcați !

— Și ceilalți doi ?

— Își văd încă de treabă. Se pare că ar fi nemți. Nimeni nu-i cunoaște și sînt, de bună seamă, mai bine pregătiți.

— Dar cum... ?

— Păi bine, era noapte, nu ? Și apoi ăștia doi puteau avea uniforme. Uniformele noastre. Apucă-te și deosebește un neamț de un sud-african... Doar dacă *n-au ars la aterizare...*

— Fui ! zise o mică frumusețe, care bătea prost la mașină circularele. Sînt atît de tîmpiți ! *Și-apoi în filme spun f în* loc de *v* ! Au să pună mîna pe ei. Și totul va reintra în ordine.

— Ceea ce nu înseamnă, *șuieră Emma, care avea o bună* doză de sînge baltic în vine, că nu se fac epurații prin oraș. Ba au și fost arestați un vînzător de semințe de *dovleac*, care avea un emițător în coșul sobiței și o servitoare surdă.

La birou oamenii intrau și ieșeau. Nu se vorbea decît despre cei doi ucigași, cărora li se dăduse drumul în plin Damasc. Niște SS-iști. Erau puși, în burguri, să se exerseze pe pisici vii. Apoi aveau niște brichete — mici pistoale cu apă — ce scuipau *mărunte săgeți de gheață. Otrăvite* cu curara, bineînțeles. Cel atins era paralizat pe loc și mărunta săgeată se topea — pe căldura asta, vă dați seama ! *Ideea* unui minuscul frigider în brichetă crispă falca Annei. Dar nu trebuia să rîdă.

De ce ar fi sacrificat Axa un aparat — și niște oameni bine antrenați — pentru un simplu parașutaj deasupra Mallulei ?... Trebuie să fi fost vorba despre altceva.

Orașul era bolnav de spionită. *Într-un cartier musulman, mai* degrabă îngăduitor față de Mussolini de cînd acesta se proclamase „spada Islamului", un pașnic turist elvețian, *care ceruse „un piccolo"*, fusese făcut bucăți. Toată

lumea își amintea cu intîrziere de frumoasa soție nordică a unui general aliat, care transmisese informații îngăduind masacrarea unei armate la Tobruk ; toate femeile umblau șoldit ca Mata-Hari.

Telefonul Annei sună la 18 fără 5, iar glasul blînd al *tovarășului-și-șef al biroului 2 îi* porunci să stopeze toate telegramele venite din Egipt sau Palestina, fără prejudicii asupra celorlalte corespondențe: marea ofensivă a lui Rommel lua proporții.

Această perioadă a războiului a fost puțin cunoscută în Europa. Ea făcu pandant Verdunului, din celălalt război. Un răgaz, se zicea. Aici se știa însă : era o nemiloasă luptă corp la corp. Armatele dădeau îndărăt, se năpusteau ca niște mari fiare rănite. Nu exista cruțare. Se murea *în tăcere, strîngînd din dinți,* cu gîndul la un acoperiș cu olane din Vosgi, la un golfuleț breton. Dacă nu inamicul, atunci soarele și deșertul dădeau gata muribunzii. „Nimeni nu va ști nimic... nimeni" ajunsese un refren uzat. La Tobruk, în piața mare, mărunții Gurka și-au tăiat gîtul sub jugulară pentru a nu se preda. Negrii și francezii din insule, frumoși ca niște zei, mureau de parcă n-ar fi știut ce-i războiul (de fapt, nu... nu știau). În timpul acesta, în Europa, se năștea rezistența. Hitler hotărî să dea o lovitură însemnată... n-avea încredere în Rommel, avea să-l dubleze...

Cînd privești de tare departe (nu de la a sută, nici de la o mie de ani...) ce înseamnă oare sfîrșitul lumii noastre ? Cunoaștem măcar data cînd prima zăpadă a unei ere glaciare a lunecat pe cea dintîi costișă europeană ? Și numărul morților din Atlantida ?...

3.

Așa cum se înțeleseseră, Allen se înfățișase la 18,30 într-o atît de strălucitoare ținută de paradă și înarmat cu un buchet de trandafiri atît de mari încît izbucniră amîndoi în rîs. „Ce-i plăcut la el, gîndi Anne, e că pare să trăiască într-adevăr pentru prima dată fiecare minut ; se distrează ca un copil..." Parcă simți un ghimpe de invidie : prima seară la Damasc, prima gură de aer de Damasc, cu gustul ei de înghețată și de mentă... o primă melodie a *muezzinului care lungește pînă la* sfîrșeală o notă de cristal pe care o reia un alt muezzin de rezervă, din fundul scării răsucite... Frank Allen va avea parte de toate astea ; va ști oare să le aprecieze ? Seara trebuia să fie desăvîrșită. Tocmai se schimbase, îmbrăcînd o rochie aproape elegantă — alge și crin de apă, iar oglinda verzuie, găsită la un anticar din suk *, reflecta o neașteptată infantă, un gît floral înclinat, o cască netedă, neagră-albăstruie, dominată de un pieptene cu incrustații de sidef. „Frumoasa asta necunoscută sînt eu ?..." (În chiar clipa aceea, dar pe planuri diferite, mii de prințese spaniole, de preotese ale vechiului Egipt și de domnișoare etrusce se priveau cu aceiași ochi verzi — lungi spărturi ale spațiului-timp — în discuri de argint șlefuit, în oglinzi prinse în fildeș, în bazine cu apă întunecată : erau frumoase și urmau să danseze.) Anne trăise prea puțin ca

* *Suk* — bazar.

femeie pentru a nu prețui clipa și ochii cenușii care o oglindiră.

— Mă privești..., spuse ea tulburată.

Necunoscutul numit Frank Allen păru să se întoarcă dintr-o depărtare incomensurabilă și se înclină :

— N-am mai însoțit niciodată la bal o fată... atît de frumoasă. Oricît de ciudat părea, nu s-ar fi zis că minte. De altfel, adăugă, în lumea asta totul mi se întîmplă pentru prima oară. Nu știu nimic. Hotărăște unde să mergem să dansăm.

— Ai totuși unele preferințe ?

— Da. Să fie apă... Copaci adevărați și flori adevărate. Muzică... omenească. Coarde...

— Păi, zise ea rîzînd, astea se găsesc peste tot !

— Crezi ?

Părea mirat.

...De altfel, nu erau o groază de locuri unde se putea merge în stricta capitală musulmană, care se refuza oricărei plăceri. Chiar dincolo de sukuri și de ghettouri se deschideau grădinile. Fluviul negru le legăna leneș reflexele, printre stele ; mesele erau așezate în golul boschetelor șoptitoare sau pe sub bolți; pe ringul cimentat, în lucirea crudă a reflectorului se învîrteau perechi nepotrivite. Erau acolo — măslinii și umflați — milionari de o zi și colonei cu tîmple argintii, care-și uitau birourile din City între brațele statuetelor de teracotă (mereu aceleași, din vremea împărătesei Julla Domna, care-l fermecase pe *Septimiu Sever : coafură complicată* și ochi goi). Se aflau acolo fercheși „atașați fără destinație specială", care amestecau alcooluri rare, cei dintîi în a schița pasi de swing și care aveau poate să se sinucidă, într-o palidă dimineață, în cine știe ce mansardă din Beirut, pentru copia unor documente furate. Și armători zdraveni cu brîiele pline de aur, stăpînii unei mări ucigașe. Si băieți veniți direct de pe front, pîrjoliți de deșert, rîzînd și vorbind tare, dar de pe acum însemnați de moarte. În afara cîtorva aventuriere internaționale fără vîrstă și a două-trei Afat, femeile erau toate orientale, putînd fi schimbate între ele, mlădioase și verzui, luate și părăsite în fiecare dimineață, dar a căror piele catifelată nu putea fi uitată. În vara aceea se purtau decolteuri de pudice fete de pension, dar spatele rămînea gol. Toată lumea părea să se distreze de minune, se serveau nenumărate hors-d'oeuvres ca pentru păpuși — o vînătă împănată, o măslină umplută, un minuscul pește prăjit, frigărui de sturzi și de broaște —, toate stropite cu un arak de anason, înghețat, ucigător. S-ar fi zis că Allen nu frecventase într-adevăr niciodată asemenea locuri de perdiție : Anne fu nevoită să-l învețe numele fiecărui fel de mîncare și al fiecărui dans. Se arătă de altfel un elev excepțional de înzestrat, punînd în toate descoperirile lui un fel de prospețime, de bucurie copilărească, o asemenea patimă în a dansa bine, în a gusta fiecare înghițitură de anason, fiecare notă a micilor viole monocorde încît rîdeau amîndoi.

— *Te distrezi bine, nu-i așa* ? întrebă Anne.

— Nemaipomenit ! Am o noapte albastră, un fluviu de ar-

gint, instrumente ce miaună într-un acord rar întîlnit, lucruri neputînd fi numite, și totuși încîntător de savuroase, și cea mai frumoasă dintre fete în brațe! E mai mult decît se poate cere! Pe deasupra, profităm de mirodenia asta rară: noaptea e unică și nu va reveni atît de curînd.

— Asta nu-i chiar atît de sigur.

— Nu. Dar există o probabilitate la un milion. Gîndește-te că a fost nevoie de cel puțin zece mii de ani de existență terestră — perioadă necesară pentru ca un glob să se ridice după o catastrofă definitivă, așa cum sînt toate, — și de cinci ori mai mult pentru ca un australopitec să ajungă la nivelul unui gentleman, ca să te întîlnesc și ca să... dar n-am să te plictisesc cu asemenea socoteli. Să zicem că e pur și simplu „o noapte printre nopți", odată cu Saadi și Lermontov...

Anne încetini, pînă la a se opri sub lumina albă.

— Ești un luptător ciudat, Allen, spuse ea.

— Frank. Spune-mi Frank. Se pare că așa se obișnuiește. De ce?

— Nu știi să dansezi swing. Nu cunoști numele străzilor din Damasc. Îi citezi pe Herodot, da Vinci și pe poeți...

— Nu știu ce să zic. Nu știam că purtarea mea e nefirească. Dar n-ai spus chiar dumneata, Anne:

...noaptea-i liniștită — deșertu-l ascultă pe Dumnezeu — o stea vorbește unei alte stele...?

— Eu? Dar am gîndit numai...

Gene aurite bătură peste ochii cenușii:

— *Să zicem că ți-am citit gîndul...*

De ce trebui vechiul tango să se oprească pe o notă tremurată, aproape dublată de scîrțîitul unor roți? Un freamăt lung aleargă printre toate grupurile tîrînd în dîra lui un omuleț uleios, care-și frîngea mîinile. Un singur cuvînt circulă pe ring, două inițiale:

— M.P. *

Cei din orchestră își așezau instrumentele cu mișcări plutitoare, ca într-un film proiectat cu încetinitorul. Perechile se reîntorceau la mesele lor. O femeie își pierdu mănușa, lucrușor alb, care rămase pe ring fără ca nimănui să-i dea prin minte s-o ridice.

— Ce se petrece? întrebă Frank, conducîndu-și partenera prin valul de oameni.

— O, spuse ea, nimic. O descindere a Poliției militare.

— Ce rost are?

— Verificarea actelor și alte treburi dintr-astea...

— *Să fim fericiți dacă ne lasă* orchestra, constata un filozof în **tarbuș**. Noaptea trecută l-au luat pe saxofonist din pricina unei povești cu spioni aflați în libertate...

— Și i-au prins?

— *Nu, bineînțeles, dar l-au* împușcat pe saxofonist.

Făcîndu-și drum printre dansatori, Anne încerca să ajungă la masa lor, unde-și lăsase portofelul cu acte. Firește, funcționarii cenzurii erau cunoscuți ca niște cai breji, dar — după cum spunea Lord — „trebuiau să dea exemplu și să joace jocul..." Două mari siluete ale unor M.P. se inserară în cîmpul vizual, ireale ca niște figuri de carton; altele

* ***Military Police* — Poliția militară.**

blocau ieșirea. Trecind prin fața estradei pe care instrumentiștii încremeniseră, Frank Allen se opri deodată și, printr-un gest poruncitor, ii somă să cînte. Tropăiau, nehotăriți ; șeful orchestrei veni în goană, apoi omulețul pomădat, care era administratorul. Frank ii privea in ochi, rece, încăpățînat. In vacarmul general, Anne nu auzea nimic si fu surprinsă văzînd că instrumentiștii pun din nou mina pe baterie, cu gesturi mecanice. Administratorul se pierdu cu firea.

— Să dansăm, spuse Frank. Le-am spus să-i dea înainte. Nu sînt aici singurul combatant care n-are decît douăzeci și patru de ore înaintea lui. Noaptea-i frumoasă și dumneata lingă mine. Crezi că am să las să mi se fure... pleașca asta ? Nu știi cum li se spune pe-aici luptătorilor din deșertul libian ?

— Dar, Frank...

— Nici un dar. Fiecare blestemat „condamnat la moarte" are dreptul...

Unul cîte unul, instrumentele își reluaseră melodia sincopată, care se îmblînzi, urcă, umplu de un val albastru grădinile întunecate. Anne avu vreme să observe doar că ea și Frank ocupau singuri ringul. Cît de bine dansa valsul de acum, lent ca o pavană. Trecură pe dinaintea celor din M. P., nemișcați, și Allen le adresă un salut scurt.

— Vezi bine, spuse el. M-au înțeles.

Încet-încet, alte perechi li se alăturară. Toba mare vibră fără veste, scandă un triumf sălbatic. Frank saluta, cam repede. Cei din M.P. se depărtară, zîmbind.

— Dacă mă gindesc acum, constată el, am făcut bine rămînind pe ring. Cred că mi-am uitat actele la hotel.

(CONTINUAREA ÎN NUMĂRUL VIITOR)

NATHALIE CH. HENNEBERG

STĂPÎNII OREI

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

4.

La orele 20, sfinția sa Gondji fusese chemat la căpătîiul unui muribund. Ciudat lucru, în timp de război se uită că oamenii pot muri în patul lor. Sfinția sa nu presupuse nici o clipă că putea fi vorba de un muribund adevărat. Mesajul venea de la hotelul Abasizilor, frecventat îndeosebi de negutători și de diplomați neutri. Traficul de stupefiante și pietre prețioase luase acolo proporții nemaiauzite. Uneori, cîte un scoțian rătăcit o lua la sănătoasa văzînd prețurile camerelor. Dar, la acest nivel, prețurile — mai degrabă decît împestrițarea pașapoartelor — garantau imunitatea pasagerilor. Cucernicul Gondji n-avea decît rare contacte cu asemenea meteori străluciți. Aparținînd unei faune mai sedentare, evangheliza (pe seama unei secte obscure) un cartier deosebit de căpățînos, în care, de la Cruciade încoace, nu se mai văzuse nici un convertit. Principala lui calitate consta în faptul că se topea în pereți și în mulțime : la două secunde după trecerea lui, portarul unei moschei jura că nu văzuse pe nimeni. Un anume mimetism îl făcea să piară. Marile focuri ale războiului vor arde și se vor stinge, armatele vor potopi bolnițe și capitolii, dar oamenii de felul lui Gondji vor dăinui mereu.

El, cel puțin, era sigur de asta.

Cum în ziua aceea n-avea de gînd să treacă neluat în seamă, își legase peste haină un brîu larg de mătase portocalie. Se întrebă ce să-și pună pe cap. Turban sau marea pălărie clasică, de fetru ? Fetrul era mai discret, dar ochelarii se potriveau mai bine cu turbanul ; îl luă deci pe acesta. Un **groom** de culoarea azurului îl primi cu legiuitul **salam** și-l pilotă prin săli și culoare cu aurării. Evidentul prost gust al locului și mulțimea heteroclită foind acolo, toate-l întăriră pe sfinția sa în greșeală : nu era decît un contact obișnuit și avea să slujească drept obișnuită cutie de scrisori. Cu toate acestea, cînd cineva invizibil îl introduse în anticamera cu perdele trase și cînd un puternic miros de medicamente îl izbi în față, își spuse că se înșelase poate. În același timp se deschise o ușă în fund și, desfigurată de o paloare verzuie, o infirmieră scrobită ieși clătinîndu-se, ținîndu-se de perdeaua

unei uși, pentru a se prăbuși fără a scoate vreun strigăt. Un alt ins, de nerecunoscut sub masca lui de chirurg, o interceptă în clipa cînd era gata să atingă covorul și o cără de parcă ar fi fost o păpușă de cîrpă, zvîrlită curmeziș pe umerii lui largi.

— N-o lua în seamă, zise entitatea ascunsă pe după perdele, e nebună... aici toate femeile sînt nebune... din pricina căldurii. Cu ceva barbiturice... Vino.

Scena nu durase decît o secundă și, după o scurtă mișcare de retragere, părintele Gondji se pomeni catapultat în încăperea vecină, din care oamenii ieșeau ca înnebuniți. Aici mirosul de medicamente era pur și simplu înspăimîntător, amestecat cu o altă duhoare fadă și grețoasă, care făcu să se ivească în creierul cucernicului, cu o uimitoare limpezime, cea mai dezgustătoare dintre imaginile copilăriei lui, pe care o credea uitată, ștearsă : un val de lavă țîșnind dintr-o crăpătură și carcase de bivoli scoțînd fum, arzînd, zbătîndu-se încă... bivoli sau băieți ? erau acolo și niște păstori... În vreme ce Gondji-copil se chircea în fața infernului bestial, care determinase poate propriul lui infern și drum în viață („Tot ce vreți ! Știu că-i o rușine pentru mine și ai mei ! Tot ce vreți, slujbele mărunte, spionajul, dar focul nu!"), Gondji-adultul se afla înaintea unui mare pat alb, pe care zăcea o mumie înfășurată în pansamente. Mirosul dezgustător venea din patul acela. Și fu cumplit : marea bilă învelită în mai multe rînduri de tifon se mișcă încet. Avea cam două interstiții : acolo unde se afla gura și, poate, un ochi. O pată nesănătoasă, trandafirie, se lățea în jurul fiecărei deschizături. Și obiectul cumplit vorbi. Spuse :

— Spovedește-mă.

Individul cu mască de chirurg îl împinse pe Gondji între umeri, așa că sfinția sa se pomeni brusc în genunchi, pe covorul de la piciorul patului. Totodată simți că i se ia frumosul brîu portocaliu și turbanul. Cînd își pierdu ochelarii, văzu că în deschizătură se mișcau niște buze negre.

— Mai aproape. Sub pernă. la sulul. (Era un mic sul de peliculă fotografică). Sînt SS 86. (Gondji știa numai că o asemenea categorie există ! Canaris. Himmler, bineînțeles. Cine încă ? O picătură de sudoare rece i se scurse între omoplați.) Idioții... aterizare forțată. Ceilalți... prinși sau... Trebuia să plec mîine, la ora 6. Ai să te duci în locul meu.

— Dar, Excelență...

— Nici un dar. Nimeni nu știe că ești aici. Cineva a și plecat cu o sutană neagră și cu brîul dumitale galben. Sulul, de dat lui Erwin. În mînă.

— Excelența Sa nu mă va primi...

— Te va. Îți dau voie să-i trimiți primele două fotografii. Dar nu se poate trimite tot. Ai să-i vorbești în numele meu. Hai, desfășoară-l... ai să pricepi. Aici Afrika Korps, acolo Aliații. La mijloc, accesul către Orientul Apropiat : fîșia asta îngustă, pe malul Mediteranei ; de o parte marea, de alta depresiunea El Quatara. Bun ! Drumul duce neapărat la un zid de carne și aramă, un baraj alcătuit din toate forțele aliate, masate. Depresiunea e aprioric de netrecut, cel mai scîrbos deșert din lume după Gobi, în care tancurile și bateriile se împotmolesc. La capătul celălalt, o îngustă lizieră de oaze. **În starea actuală a arma-**

mentului nostru, o armată motorizată nu poate fi pusă să străbată El Quatara. Exclus. A întinde pe încă 1 000 km un front de pe acum primejdios de extins, a te duce să lupți acolo, în plină Africă, ar fi o nebunie. Și nu există decît o șansă la o mie să putem străpunge barajul către El Alamein : da, colina asta.

Presupun că așa vede Erwin lucrurile : Erwin Rommel nu-i prost. Dar a învins prea des. Kniebolo (așa-l numeam pe Hitler în scrisorile noastre), Kniebolo nu suportă învingătorii. Aici, la poalele Colinei celor Două Drapele, îl pîndește pe Rommel : la prima lui mare înfrîngere. Am fost trimis să pun lucrurile la punct. Dar am murit.

— Excelență...

— Taci, comandant Idziko. Nu bat cîmpii. Ars în proporție de 70% în orașul ăsta blestemat... Îmi făcea plăcere să mă c... în capul lui Erwin. Dar o dată mort... Ai să-i spui, așadar, mareșalului că dincolo de El Quatara **nu va mai trebui să se bată. Oazele au fost complet evacuate : Alexander a tras totul către El Alamein. Drumu-i liber.**

— Pricep.

— N-are importanță ce pricepi. Ai să fii pansat. Îmbarcat pe targă. Singur. Nu s-a eliberat decît un singur bilet de liberă trecere.

— Dar dumneavoastră, domnule general...

— Eu nu mai exist. Dă-i lui Erwin filmul. Și spune-i că mă c... pe Kniebolo.

Două pete însîngerate năpădeau tifonul. Bulgărul alb se rostogoli pe pernă. Mai fu rostit un singur cuvînt, dar atît de încet că numai infirmierul mascat îl percepu :

— Morfină...

Peste o jumătate de ceas cadavrul pe jumătate calcinat, învelit într-un covor, fu coborît cu liftul de bagaje ; legat zdravăn, Gondji zăcea în pat, ca o mumie. Un infirmier milostiv lăsase sub pat, la îndemînă, o sticlă cu lichid chihlimbariu. Dar comandantul Idzico nu bea alcooluri străine. Nemișcat, foarte liniștit, avea doar impresia neplăcută că cineva ascultase convorbirea lui (ce nu putea totuși fi auzită) cu un mort.

5.

Grădinile se închideau toate la miezul nopții și Anne avu ideea s-o pornească spre singurul loc deschis zi și noapte : cercul militar. Dar mulți alții avuseseră aceeași idee, toate sălile erau pline. Se aflau acolo ofițerii unui regiment neozeelandez în trecere, care ocupau o masă mare în fundul sălii ; așezaseră în fotoliul prezidențial efigia de ceară a unui camarad căzut într-una dintre primele lupte și pe care își făgăduiseră s-o ducă, împreună cu ei, la victorie. „I-am spus : Mii de milioane de tunete, Mac ticălosule, ai să fii alături de noi la toate serbările ! Și, cînd o să-i scoatem lui Adolf mațele, ai să ai partea ta de caltaboș !" — explica un energic preot militar. În ținută de campanie, cu toate decorațiile pe piept, păpușa de mărime naturală ședea țeapănă în fotoliu ; avea o față de ceară, destul de fină, o mustață roșcovană și, pe piept, o pată întunecată. Anne înțelese deodată că era chiar uniforma mortului și se simți rău. Allen și cu ea străbătură sala ; cîțiva americani fluierară admirativ atunci cînd trecu pe lîngă ei. G., un coleg de serviciu pe care nu-l iubea pentru că bănuia că înclină către anumite metode brutale, dar pe care fu totuși bucuroasă să-l întîlnească printre toți acei necunoscuți, se ridică de la o masă. G. îi invită la masa lui : nu era într-adevăr nici una liberă ; în seara aceea cercul era un bîlci...

— Jumătate din localurile orașului sînt închise, explică el. Vînătoarea de spioni e în toi...

— De ce vînătoarea ? se miră Frank.

Părea că din nou cade din cer. Numărul lucrurilor pe care nu le știa era într-adevăr uluitor, la fel cu cel al cunoștințelor lui întîmplătoare. (Să fi fost atunci, sau în grădină, cînd Anne își dădu seama că vorbește o franceză cît se poate de curată ? Nici umbră de accent, dar alegea de fiecare dată expresiile exacte... ca un străin instruit !)

— Ia spune, de unde vii ? Din Lună ? rîse binevoitor G., ai cărui obraji tremurară. Damascul e cu susu-n jos, nu ne mai pasă de ofensiva lui Rommel — există măcar un maistru spion care se plimbă pe-aici în libertate. Ce-i mai caraghios, spuse el întorcînd hotărît spatele unei mese cu australieni care-i arătau Annei o admirație masivă și disciplinată, e că s-ar părea că încărcătura nu ne era de fel destinată : au aterizat forțat, pe burtă, și jumătate dintre ei au ars de vii. Cu toate astea, din cei șase supraviețuitori — auziți bine, șase ! — tocmai cei mai puțin adaptați mediului au scăpat serviciilor noastre : doi SS : dolicocefali, blonzi și așa mai departe...

— O groază de sud-africani sînt blonzi, spuse Anne.

— Firește. Și vorbesc cu un accent... Deunăzi, cînd au încercat să ia cu asalt popota cîntînd **Lorelei,** am crezut că sosise Rommel. În tot cazul, indivizii respectivi s-au dat la fund ca pietrele în mare. Au fost scotocite locurile unde se fumează hașiș, toate barurile, toate localurile mai mult sau mai puțin suspecte... fără rezultat !

— Dar, în sfîrșit, îl întrerupse Anne, nu există nici un mijloc pentru a-i recunoaște ? Vize, hîrtii de identitate ? Necunoașterea țării, a limbilor...

— Draga mea, și dumneata parcă ai cădea din cer ! I se adresă lui Frank : Știm cu toții că pregătirea lor e perfectă. Berlinul are cele mai bune școli de spioni. Ăștia trebuie să cunoască Orientul Apropiat pe degete, de la pistele din Shat-el-Arb pînă-n fundăturile Damascului. Cît privește actele lor, sînt fără doar și poate în regulă. Chiar autentice, dacă pot spune așa. O tactică nouă... Nemții au fost întotdeauna oportuniști, nu ? De acum înainte nu se mai întocmesc actele pentru un agent, ci agenți care corespund actelor. Da, da, e lesne de făcut. Era riscant să imiți ștampile și fotografii și încă și mai riscant să înlocuiești un om care **a trăit într-adevăr** printr-un necunoscut : putea să-și întîlnească rudele, camarazii, simple cunoștințe curioase... o țară din Europa cam seamănă cu satul în care toată lumea se cunoaște. Acum cîmpul e vast. Există o șansă la o mie ca cineva să cunoască realmente un rezistent care intră în Forțele Libere. Așa că...

— Așa că ? întrebă Anne, cuprinsă de o amețeală rece.

— S-a născut o nouă tactică : cea a dublurilor. Băieții care trec Pirineii pe jos, care se îmbarcă pe iole de agrement sau închiriază sloop-uri pescărești, niște bărci ce iau apă... pier aproape cu toții, nu-i așa ? Unii sînt prinși, torturați nițel pentru a se obține de la ei informații suplimentare, li se șterpelesc actele și (luați seama, aici e șmecheria) nici nu li se dezlipesc fotografiile de identitate. Se caută niște înlocuitori semănînd... la maximum. E ușor : semnalmentele sînt vagi, iar înălțimea francezilor, în creștere. Urmează de aici...

— Dar, strigă Anne, nu înțeleg. Dacă adevăratul posesor al actelor ajunge vreodată...

G. o privi cu mila cuvenită unei arierate.

— Unde ?

— Păi aici, ... la Cairo, la Damasc... Firește, prizonierii sînt internați, dar se mai scapă din lagăre.

— Din lagăre... de prizonieri de război..., frumoasă doamnă, te crezi în 1940 ! De atunci metodele au fost perfecționate : un glonte în ceafă e mai expeditiv. Și chiar dacă rețeaua lor ar fi prevenit unitățile noastre de luptă, chiar dacă ar fi fost așteptați, dublura sosește, nu-i așa ? Așteptai un combatant, vine un combatant. Festa a fost jucată.

Dublura...

Anne se ridică brusc ; se cam clătina.

Așadar, asta era ! Făpturi tinere și pline de viață — frați, logodnici, iubiți — căzuseră în cursă. Suferiseră o agonie cumplită, chinuri pe care oamenii civilizați nici nu vor să și le închipuie, muriseră deznădăjduiți și, în vreme ce fețele li se descompuneau în gropile comune, o dublură le lua locul, entitate fără chip și fără nume le **trăia viața, lupta cot la cot cu tovarășii lor, dormea în brațele iubitelor lor și trăda, și ucidea...**

Cineva îi pusese mîna pe umăr. Cineva spunea :

— Ești obosită, Anne ? Hai să plecăm.

...Frank. Nici nu-l cunoștea. Circula prin orașul ăsta pentru că se afla la brațul ei și toată lumea...

— Hai, Anne.

...o cunoștea pe ea. Acum îl privea, îi vedea pentru întîia oară capul blond, ușoara înțepeneală militară, disprețul total pentru tot ce se afla în jurul lui. Și, de cum vorbea, franceza lui de străin, prea curată...

Parcă trecuseră o mie de ani. G. fusese chemat la telefon și se lupta cu o centrală aflată la capătul puterilor. Nu voia totusi să strige, să dea naștere la un scandal... Australienii de la masa vecină pariau, cu glas tare, că tînăra **frenchie** avea să-și părăsească partenerul. El spuse, aplecîndu-se puțin și aproape fără a-și descleșta buzele.

— Mă numesc, **într-adevăr,** Francis Alain. Și nu **numai aici, ci acum**. Am să te lămuresc. Vino.

În vestibul încă ar mai fi putut întîlni un chip cunoscut. Să strige, să spună... dar ce? În seara aceea erau neobișnuit de puțini francezi la cerc, chelnerii erau arabi și n-o cunoștea pe fata de la garderobă. „Și, chiar dacă aș cunoaște-o — sfîrși Anne în gînd —, n-ar înțelege nimic". La intrare, nici un taxi, dar garajul vecin închiria cu ora, fără șofer, și cum patronul o cunoștea pe d-ra Osten... Era latura kafkiană a aventurii : toate piedicile cădeau pentru că, la Damasc, toată lumea se cunoștea. Probabil că și băieții din MP care făcuseră razia știau că lucra la cenzură. Ca și boy-ul care fugi să le aducă mașina. Ca și vînzătorul de porumb de la colț...

Așa se pomeni într-o mașină necunoscută, gonind în linie dreaptă către ieșirea din oraș, apoi rătăcind în plin deșert. „Și chiar dacă acum nu vrea să risipească muniție și mă debarcă pur și simplu pe platou — își spuse Anne —, știm ce se cheamă asta : un călător rătăcit la 50 km de Damasc e un călător mort". Mașina se clătina, Allen o conducea ca pe un avion. Fără veste stopă. O rezemase pe Anne de umărul lui și-i oferea o țigară.

— Ia, spuse el, nu-i drogată. Și acum, de vreme ce nu mai poți înștiința Armata a 9-a, cred că-i timpul să-ți spun cum stau lucru-

rile. Ei bine, nu, nu sînt un spion nazist. Nici un combatant aliat. Vezi, vin de mai departe. Din pricina asta, mai ales, te-am condus nițel **„out of bonds"** *, cum spun prietenii noștri englezi. Mi-e tare ușor să dovedesc că mă numesc Frank Allen sau Francis Alain, că vin din Egipt, că fac parte din cutare unitate, dar n-am nici un chef să te aud strigînd „săriți, un nebun". Pentru că așa ai fi făcut, ești pe punctul s-o faci, și n-ai auzit nici jumătatea poveștii. Uite, vin din 3940.

— Din... spuse ea încetișor.

Albă, luna atîrna ca o hieroglifă peste deșert : universul încetase să existe brusc și ea era singură, într-o mașină imobilizată, cu un necunoscut frumos ca un înger răzbunător și care rostea enormități...

— Întocmai, ai înțeles bine. În aproximativ 2 000 de ani, cînd epoca barbară, atomică etc. nu vor mai avea decît o vagă semnificație pentru specialiști, o organizație ale cărei inițiale te interesează prea puțin va trimite misiuni la o depărtare temporală în care, din trecutul dezagregat și din viitorul abia schițat nu vor mai fi rămas decît liniile mari putînd fi rectificate. În aceste condiții, cercetările și chiar experiențele istorice pot fi întreprinse în ambele sensuri fără primejdie de cronoclasm, adică de cataclism temporal. Călătoriile noastre au un scop strict umanitar. Mă auzi ?

— Da.

— Nu... Îți închipui că sînt nebun de legat, dar un nebun logic. Nu sînt nebun. Ascultă-mă bine : n-avem decît puțină vreme la dispoziție și resimt oarecare dificultate în a vorbi frumoasa, dar arhaica voastră limbă. (Da, bineînțeles, am învățat-o prin hipnoză. Clasicii, firește. Și unele noțiuni de „jargon soldățesc", dar dialectele astea se învechesc îngrozitor de repede). Epoca voastră fiind într-adevăr o perioadă de orori concentrate și cu rezonanțe prelungite, s-a hotărît că am putea încerca să-i aducem măcar unele corective, tot pe termen lung. Mai multe grupuri au fost trimise în puncte strategice. Fac parte dintr-un asemenea grup.

— Vrei să spui, zise Anne înghițind cu greu puțin aer și fum, într-atît de uscată-i era gura, că ești... detașat din viitor ca să ne mitocosești epoca ? Să-l ucizi pe Hitler sau ceva de genul ăsta ?

El rîse încetișor. Un rîs uscat și rece, lipsit de veselie.

— Prea o iei repede ! Să-l sugrumi pe micul Adolf în leagăn ar fi fost perfect, dar ce serie de cronoclasme ! Căci Istoria e Istorie și tot ce s-a întîmplat nu poate fi șters dintr-o trăsătură de condei, mai ales atunci cînd faptul a avut repercusiuni durabile. De altfel, dacă Hitler ar fi murit de mic, îți închipui că felia de timp care l-a format și i-a apărat creșterea monstruoasă nu ascundea și unele contrafaceri gata pregătite ? N-am vizitat orășelul liniștit din care venea, dar unul dintre tovarășii mei mi-a spus că fiul brutarului... și cel al farmacistului, poate... vezi Anne, nu e vorba atît de oameni cît de epoci. Un tiran nu poate fi primejdios decît atunci cînd vine la timp, pe un pămînt îngrășat de sînge și de vise nebunești. Hitler n-ar fi nimic fără legiunile lui isterice. N-ar exista lagăre de concentrare dacă două sau trei generații n-ar fi format călăi.

— Atunci, strigă ea, nu-i nici o speranță ? Dacă e să te cred, înseamnă că vii dintr-un viitor atît de depărtat încît ești în posesia unei justiții mai bune decît a

* **Out of bonds** = neobișnuit.

noastră și, totodată, a mijloacelor necesare pentru a o face să domnească, asta e, nu ? N-am spus că te cred : cînd eram mică, împreună cu sora mea ne jucam ades „de-a istoria cu dacă"... „Dacă aș fi un mare inventator", „dacă ai fi regina Spaniei"... așa, totul era cu putință. Atunci mă învoiesc să cred că am întîlnit un fel de arhanghel călător, înarmat cu o spadă de foc...

— Imaginea nu corespunde, știi...

— ...care aruncă peste secolul ăsta sîngeros o privire de o blîndețe îngerească ! Dumneata și toți ai dumitale ! Acceptați, așadar, ca lucrurile să se petreacă așa cum se petrec, numai pentru că unele date ale problemei concordă între ele ? Omenirea va fi decimată, Europa redusă la sclavie, milioane de oameni se vor înăbuși pe după sîrme ghimpate, o absurdă doctrină rasială va plămădi carnea în sînge... și nu veți face nimic, vă veți plimba prin infernul ăsta surtucele de comunianți sau de boy-scouts, în scopuri strict științifice !

— Oh, exclamă el, n-am spus asta ! De altfel, tentația e prea puternică... De aceea nici nu sîntem trimiși în clipe și locuri unde un simplu gest ar putea arunca în aer o sută de ani de istorie ! Misiunile noastre „aterizează" într-un trecut atît de îndepărtat încît a fost cu desăvîrșire uitat, în afara a două sau trei evenimente-cheie, sau într-un viitor atît de îndepărtat încît mai poate suferi o mică remodelare... Nu spun că va fi întotdeauna așa : sîntem abia la începutul științei care e Istoria controlată. În afară de asta...

— În afară de asta, puțin vă pasă ! Lacrimile, sîngele nostru nu vă privesc !

— Nu spune asta, Anne.

Ea plînse de supărare. El se plecă, de parcă ar fi văzut o minune : cum se nasc perlele, diamantele sau roua. Furioasă, își căută batista, Frank i-o dădu pe a lui, și ea o cercetă bănuitoare : cum să poți crede că o ființă din 3940 își ștergea nasul ? De fapt, aventura i se părea mai departe la fel de neverosimilă ca o veche carte a lui Jules Verne, dar, cu ajutorul sugestiei, începea să găsească la Allen unele subtile deosebiri față de oamenii epocii ei : avea, într-adevăr, ovalul unui personaj de bandă-desenată, dinți cam ascuțiți, irisi prea largi și, fără doar și poate, nu rostea palatalele ca toată lumea...

— Nu, spuse el deodată, n-am nici o gaură în cerul gurii.

— N-am spus niciodată...

— Dar ai gîndit. Am uitat să te previn că în 3940 sîntem cu toții telepați.

— Ce oroare ! Anne se zgribuli. Ce trebuie să gîndești despre mine ?

— Cinstit vorbind, numai lucruri bune. Ai o... uimitoare pudoare în expresii, sub aparenta dumitale asprime.

— Asta vrea să spună că înjur și scuip, mai mult cînd vorbesc !

— Nici măcar. O privea aproape cu timiditate. În sfîrșit, te-am luat pe neașteptate... pe nepusă masă, parcă așa spuneți. Nu, mă înșel, așa se vorbea acum o sută de ani... înțelegi, ne specializăm serios într-un mileniu, așa că le mai încurcăm. Eu sînt specialist în epoca de la 1 200 la a voastră...

Anne căscă ochii mari.

— Și ai venit și în secolul al XIII-lea ?

— Exact. În 1280. Mă numeam atunci François de Vivray... am asistat la bătălia de la Tiberiada. Crede-mă, secolul vostru n-are

monopolul ororilor. Și n-am putut face nimic... nu, într-adevăr.

— Nimic ?

Avea o expresie... da, aproape deznădăjduită ! Și părea să gîndească ceea ce spunea.

— Poate că n-ai vrut !

— Nu fi măgăriță, Anne. Trăia aici — vreau să spun pe-aproape, în Sfîntul Regat al Ierusalimului, comitatul Edessei —, o fată care semăna puțin cu dumneata. Oh ! nu ca inteligență ! Avea ochii verzi, ca dumneata, de transparența unei ape tainice și o piele despre care se spunea că-i de fildeș. Își împletea perle în plete și vorbea puțin. Dar ce frumoasă voce cînd gemea ! Din punct de vedere intelectual era o ciubotă... fără apărare. Pentru femei, știi, era o epocă cumplită...

— Erai tare îndrăgostit, nu-i așa ? De această...

— Isaura. O chema Isaura. Nu, nu poți înțelege. François de Vivray a fost probabil îndrăgostit de ea. În 3490 am învins condiționările și inhibițiile. De fapt, ceea ce numiți „dragoste", febră fizică, sublimare mintală, nu mai există. Ne potrivim sau nu, pînă la un anumit punct, și asta-i tot.

— Tare plicticos trebuie să mai fie !

— Ba nu, de vreme ce stările emoționale sînt la fel de acute. Sîntem... poate mai sensibili. Dar, cînd călătorim, adoptăm forma potrivită perioadei date : în 1280 am fost un fel de trubadur, un soi de brută extatică. De unde — Isaura. Totul e superficial, firește ; ne păstrăm totuși personalitatea, altminteri ar fi un haos de sentimente... insuportabil.

— Asemenea celui pe care-l trăiești în clipa de față, nu ?

— Cine ți-a spus că-n clipa de față... ?

Anne se ridică pe pernele de piele ale mașinii și privi drept în ochii limpezi :

— Bine! zise. Am evitat să gîndesc, pe cît am putut, în consecință sîntem cam la egalitate. Destulă vorbărie. Nu ești îndrăgostit de o femeie, ci de o epocă. Epoca noastră. Și, poate, de o cauză. N-am nici o dovadă că ai spus adevărul, dar se pare că ai suferit destul în rîndurile Frontei Libere...

— Am făcut, cinstit, drumul unuia dintre ai voștri, spuse corect Allen.

— Prin urmare, trebuie să nutrești oarecare simpatie pentru tabăra noastră.

— Din punct de vedere istoric, acțiunea ei a fost îndreptățită.

— Acestea fiind spuse, de vreme ce pretinzi că vii din viitor, trebuie să știi o groază de lucruri ? Sau unul, măcar ? N-am să te persecut, nu țin să trec în saloanele din Damasc drept o ghicitoare extralucidă, dar...

— Ți-ar fi cu neputință, oricît m-aș strădui să mă plec întru-totul vrerii tale...

— Nu începe din nou să amesteci secolele : așa se vorbea într-al XVII-lea. De ce ?

— Pentru că știu că ghicitoarele sînt ades întrebate cum va fi vremea duminică. D-ra A. se va mărita cu d-l B. ? Va cîștiga oare X la curse ? Habar n-am și nu mă interesează nici cît negru sub unghie. Nu știu ce se va petrece mîine și nici dacă am să te sărut peste cincisprezece minute.

— Taci ! strigă Anne, exasperată. Nu asta voiam să știu !

— Atunci ce ?
— Vreau să știu **cine** va cîștiga viitoarea bătălie din deșert !
— **Ei bine,** spuse el, **nu știu absolut nimic !**

Luna fusese acoperită de un nor subțire, stelele părură mai mari. Se deslușea safirul lui Arcturus și perlele Carului, Frank încercă s-o împace.

— Dacă am ieși să facem cîțiva pași ? propuse el. Noaptea e frumoasă.

Anne se strînse ca un arici.

— Da ! Ca să mă lași în mizeria asta !

— Ca să te... ? Oh, Anne, de fapt asta gîndești dumneata despre mine ? De asta tot simțeam pe dedesubt o lipsă de încredere... Părea consternat. Uite, am să-ți dau eu exemplul cel bun : ies primul.

— Nu !

Se încleștă de el cu energia disperării.

— De ce ?

— Poate că am fost urmăriți. Te-ai purtat destul de ciudat și eu am prieteni la Damasc. Au să te împuște la vedere !

— Atunci ? o privi în ochi. Nu vrei să fiu ucis ?

— Nu știu să conduc ! i-o întoarse Anne, cu demnitate.

El rîse.

— Draga mea, nu te face mai rea decît ești ! Dacă cineva s-ar fi ostenit să ne urmărească de la Damasc și pînă aici, cu unicul scop de a trage asupra suspectei mele persoane, se va însărcina desigur să te aducă înapoi la cercul militar. Am poftă să-mi dezmorțesc picioarele și pot să te liniștesc : platoul e pustiu, nu captez nici o undă.

— Pentru că acum captezi și undele, de la distanță ?

— Cu puțin exercițiu, da. În general ridici, dimpotrivă, o barieră mintală : altfel, în locurile publice, ar fi insuportabil. Dar aici sîntem singuri. Ieșim ?

— Ieșim.

Sări din mașină, fără a înceta să se cramponeze de încheietura lui. Noaptea era într-adevăr frumoasă și răcoroasă, aerul ca de cleștar ; foarte departe, grădinile Damascului își dezlegau miresmele : iasomie și trandafir. Nisipul sclipea, aproape alb. Scăldată în luminescențe, o creastă stîncoasă se profila pe cerul negru.

— Întocmai ca un peisaj lunar, spuse Allen.

— Pentru că ai fost și pe Lună ?

— De ce nu ? La urma urmei, nu-i decît periferia pămîntului. Oamenii au să debarce pe ea în curînd și...

— Nu spune prostii !

O privi aproape cu tristețe ; nu făcuseră decît cîțiva pași și se întorseseră cu spatele la mașină : universul din 1942 încetase să mai existe și, înconjurată de luciri tremurătoare, ea apărea fragilă și prețioasă în rochia ei de bal, potrivită pentru o altă lume...

— Accepți aprioric posibilitatea deplasării în timp și o respingi pe cea a călătoriilor în spațiu ? Mă descumpănești, Anne. Și, totuși, secolul vostru e cel care a deschis seria descoperirilor în lanț... E foarte simplu, cea dintîi a și fost făcută, în teorie ; va răsturna toate datele științifice în vigoare și va fi aplicată în 1944... sau 45.

— Nici de asta nu ești sigur ?
— Știi, există fluctuații în timp.
— Explică.
— E greu, Anne. Mă tem că numele unor Lorentz-Fitzgerald, Sokolov, Lobacevski nu-ți spun nimic. Închipuie-ți că timpul e un fluviu neîntrerupt, care poartă eventualități... Nu, închipuie-ți că-i un năvod uriaș, cu ochiuri foarte mari : numai cauzele prime sînt indicate cu mult timp înainte și tîrăsc cu ele cantități variabile de efecte. Voința omenească, freamătul slabelor noastre inimi pot interveni printre ochiurile năvodului. Totul poate fi schimbat... afară de urzeală.
— Isaura poate coborî din turn.
— Să nu vorbim de Isaura. Tremuri, Anne ? Să ne întoarcem în mașină ? Nu, ne așezăm pe scară și te înfășur în halatul meu de baie. Ți-am mai spus că nu eu, ci François de Vivray a fost îndrăgostit de Isaura. Cu atîtea slujnice și roabe maure învățase repede arta „dulcelui amor", cum se spunea pe atunci. Eu nici nu știu să vorbesc cu femeile.
— Cu toate astea, cele opt scrisori violete...
— Păi tocmai asta e : le-am copiat pe toate după biletul unui camarad. Doar ai băgat de seamă, Anne, că nu știam o groază de lucruri ?
— Nu știai ce e o descindere a MP. Că puteau să ți se ceară actele. Că există spioni și că sînt vînați. Conduci foarte bine, dar nu respecți nici sensul, nici stopurile. Și e tare adevărat că nu știi să vorbești cu femeile.
— E o tîmpenie, Anne ?
— Nu, e drăguț.
— În 1280 puneai genunchiul în pămînt și rosteai : „Ești inimii mele precum trandafirului roua". Trebuie să pun genunchiul ?
— Și în 3940 ?
— Oh, e mai simplu. Se face așa...
O luă în brațe. Lungile-i gene bătură pe obrazul ei : sărutul unui înger. Cu fața ridicată, Anne privea luna albă pe care oamenii aveau să pășească în curînd, apoi insigna aurită a FFL și-și spunea : „Un Stăpîn al Orei. Sărut un Stăpîn al Orei. Sau, mai degrabă, nu : dorm. Am să mă trezesc. Am să spun : ce vis ciudat am visat în noaptea asta..."
Se smulse din brațele lui pentru a întreba :
— În ce constă descoperirea, gata făcută, de care mi-ai vorbit ?
— Fisiunea atomului.
— Și cum va fi aplicată ?
— Sub forma unei bombe.
— Bineînțeles !
— O biată bombiță, care va părea însă atît de formidabilă încît războaiele vor fi suprimate... pentru multă vreme, o distrugere totală, lăsînd pe pereți doar umbrele ființelor vii și **trîmbițele morții vesti-vor izbînda...**
— Dar asta în 45 ?
— Sau 44. Anne, **ești trandafir și crin...**
— Da. Da... da ! Nu înțelegi că pentru noi va fi prea tîrziu ? Pentru noi, vreau să spun pentru camarazii tăi și ai mei, pentru tot Orientul și pentru mult mai mult decît atît ? N-ai aflat că sîntem în preziua unei bătălii ? Ceva ca Arbela sau Marna, o uriașă ciocnire în care totul e pierdut sau cîștigat ? Și nu-i vorba numai de această gigan-

tică înfruntare a armelor (nu știu cum ați putea s-o uitați, chiar peste 2000 de ani !). Că doar nu crezi că, învingători, pătrunzînd în Asia și în Africa, naziștii au să-și pună mănuși ? E vorba de două continente în care totul va fi masacrat, distrus, redus la sclavie, începînd cu Siria și Palestina, care vor fumega ca două enorme cuptoare de incinerație ! Dacă bătălia asta e pierdută — și poate că va fi —, nu știu cum se vor mai aranja Stăpînii tăi ai Orei pentru a face să triumfe justiția, nici cum va supraviețui universul, nici...

— Liniștește-te, draga mea. Despre ce bătălie e vorba ?

— Pe mine mă întrebi una ca asta ? Încă nu s-a dat. N-are nume !

— Evident, spuse el, nimeni nu cunoștea dinainte Pharsalus, nici cîmpul de luptă de la Philippi...

— Frank... (mai că nu striga), ști și tu foarte bine că n-a fost niciodată o cauză mai dreaptă și nici luptători mai dezinteresați ! Băieții ăștia din țările ocupate au pierdut tot, nu se bat decît pentru libertate ! Și au trecut prin mii de primejdii, au uneori remușcări — li se pare că i-au trădat pe ai lor, rămași acolo... Înfruntă moartea cea mai cumplită, nici măcar pentru un acoperiș trandafiriu de la ei sau pentru o vîlcea și pentru lumina ei verde... ci numai pentru că nu-i de conceput ca răul să triumfe ! Te-ai bătut cot la cot cu ei și știi, Frank ! Nu mai vorbesc de tot uriașul pămînt predat, deschis ca un fruct copt, de orașele fără apărare, de copii, de femei... Frank, fie-ți milă !

— Anne, nu înțeleg...

— Arma asta, de vreme ce există, de vreme ce o cunoști... ne-ar putea hotărî soarta !

— Ah !... exclamă el. La asta te-ai gîndit ? Într-adevăr, din 1942 pînă în 1945, în fluviul-timp deosebirea e abia perceptibilă. Dar, Anne, n-am laborator și, pe deasupra, nu sînt fizician. Dacă aș dori să vă ajut — și știi că nu doresc nimic mai mult — n-aș putea folosi nici raza morții, nici bomba A, urmată de bomba H, nici chiar... Sîntem trimiși în timp fără arme ofensive și n-avem dreptul să ucidem cu sînge rece. Doar pentru a ne apăra... și încă !

Atunci, așezată pe scara prăfuită, începu pur și simplu să plîngă, iar pentru Frank ăsta fu poate lucrul cel mai cumplit, căci în 3940 nu se mai cunoșteau lacrimile. Și pentru că în vremea lui o asemenea pierdere de lichid vital și de forță psihică, totodată, prevestea moartea ! Încercă s-o cuprindă din nou în brațe și să-i usuce lacrimile cu săruturi ușoare, învățate în 1280, dar dacă atunci era lesne să consolezi mîndrele jupînițe și domnișoarele lor, un astfel de tratament părea fără succes aplicat la o tînără din secolul XX. În cele din urmă întrebă :

— Bătălia asta... unde urmează să se dea ?

— Ți-am mai spus că nu știu. Ultimele telegrame de pe front vorbeau de o depresiune și de o colină...

— Care se numește ?

— Ce importanță are ? El Alamein.

— Are, pentru că... Se ridicase în picioare. Noi îi spunem Co-

lina celor Două Drapele ; nu reținusem numele arab. Da, acum cred că-mi amintesc : El Alamein e o victorie. Da, în cazul ăsta cred că pot face ceva. Umbla nervos prin deșert și silueta lui era — de pe acum — ca estompată în subțirele nimb al luminescențelor. De fapt, adăugă el, există două eventualități, două bătălii... matematic posibile și, firește, trebuie să fie doar El Alamein. Cum să-ți explic ? Locuiesc la hotelul Abasizilor... Nu, asta n-are nici o importanță. Plec mîine la șase dimineața. Va mai fi și un alt pasager, transportă informații foarte importante, care pot deplasa cîmpul de luptă. Ah ! asta numiți voi „spion" ? Nu, nu-l puteți aresta, e membru al unei misiuni neutre și, se pare, cu arsuri în proporție de 70%, trebuind să fie operat de urgență. E unul dintre faimoșii voștri SS, dacă nu mai mult. Cum știu toate astea ? Pur și simplu pentru că prind undele de la distanță. Personajul mi s-a părut veninos. Am să fac în așa fel încît să-l elimin.

— Dar, spuse Anne ștergîndu-și lacrimile, nu te poți bate cu cineva ars în proporție de 70%.

— Am spus că e ars într-adevăr ? Ce are a face. Oricum ar fi, **nu pot pricinui moartea unui om în 1942.** Dimpotrivă, pot... Există unele deviații pe fluviul-timp, știi. Și lumi intercalare și paralele. Accelerația e tot cea pe care o utilizăm, dar sensul ei e modificat. Înțelege-mă, Anne, dacă accelerez și-l iau pe străin cu mine încetăm a mai exista în lumea asta. Nimeni nu va bănui nimic, vei auzi vorbindu-se de o explozie...

— Și n-am să te mai revăd ?

— Niciodată. Dar bătălia de la El Alamein va fi cîștigată.

Era toată lucire a ochilor limpezi.

— Frank, nu se poate ! Ai să mai călătorești. Stăpîn al Orelor, ai să vii din nou către noi. Vom fi cîștigat bătălia, vom fi învins răul, ai să vezi Pămîntul pacificat. Ai să găsești alte țărmuri de vizitat, de iubit, ceruri de culoarea perlei, prietenii, camarazii tăi, eu... Chiar dacă nimeni nu știe, vei fi salvat lumea asta. Vei fi pentru noi toți...

— Nimic, Anne, nimic. Accelerația nelineară e ireversibilă ; cel ce salvează o lume, moare pentru ea. Nu te întrista : sfîrșitul ăsta nu-i prea penibil (gîndește-te că aș fi putut să calc peste o mină, să fiu ciuruit de schijele unei granate, aș fi putut să ard sub un aruncător de flăcări, să agonizez lent în sîrme ghimpate)... Dintre toate tragediile cu putință, am ales-o pe cea mai puțin sîngeroasă. Ne vom mai gîndi unul la altul, sper. Ai să visezi un fulger ștergînd o înfrîngere. Îmi voi aminti de o fată din secolul XX arzătoare și lipsită de dragoste. Apoi se vor șterge pînă și imaginile. Niciodată o despărțire nu va fi fost mai definitivă...

— Dar te iubesc, Frank !

— Și eu, Anne. Acum... arată-mi ce înseamnă un sărut de adio în 1942.

COMUNICAT AL ORAȘULUI FORTIFICAT DAMASC (septembrie, 1942) :

...Pe ruta Damasc-Cairo un avion de transport se dezintegrează în plin zbor. Nici supraviețuitori, nici rămășițe.